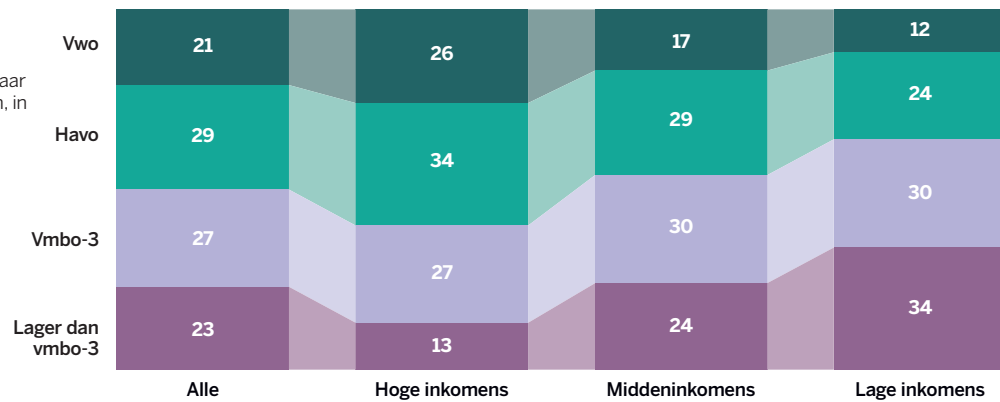

KINDEREN UIT RIJKERE GEZINNEN VAKER NAAR VWO

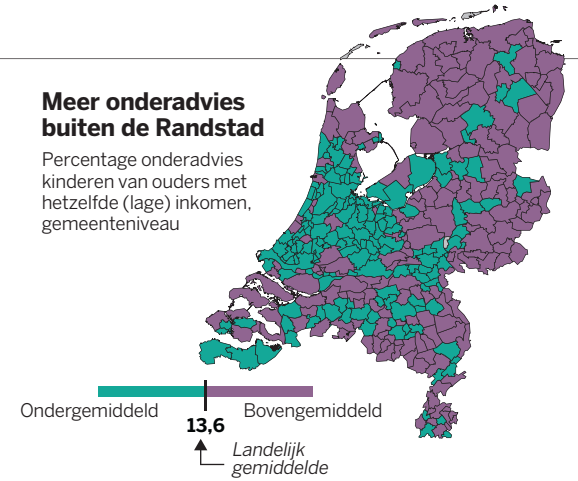
Definitief advies

Schooladviezen naar inkomensgroepen, in procenten

Meer onderadvies buiten de Randstad

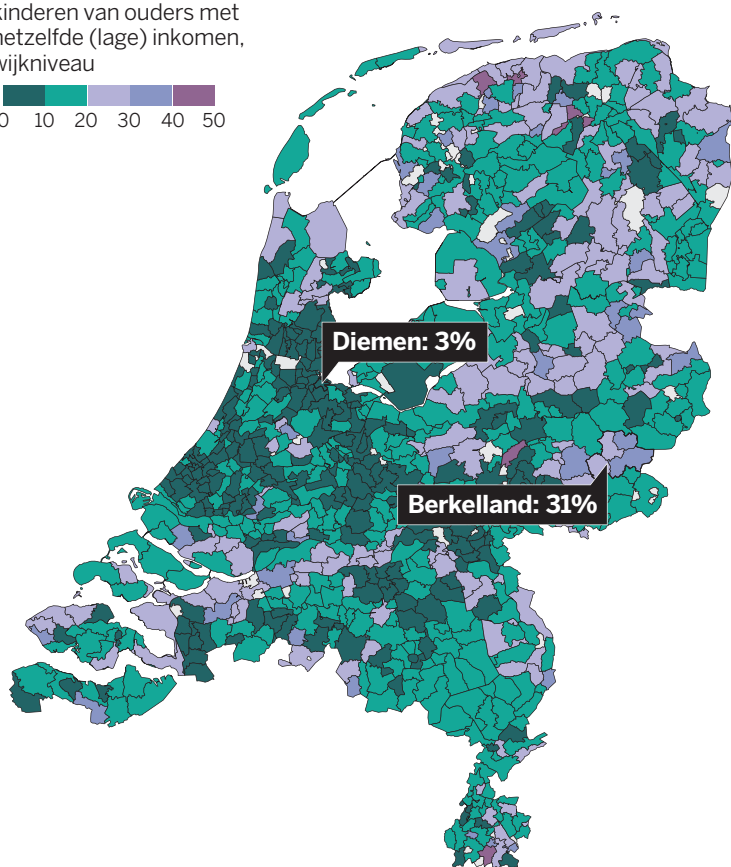
Percentage onderadvies kinderen van ouders met hetzelfde (lage) inkomen, gemeenteniveau

GROTE VERSCHILLEN OP WIJKNIVEAU

Percentage onderadvies kinderen van ouders met hetzelfde (lage) inkomen, wijkniveau

0 10 20 30 40 50

Directeur van basisschool Het Atelier, Jan Heijmans.

even goed presteren en de een krijgt een havo-advies en de ander vmbo-gt, dan is de kans het grootst dat vijf jaar later het ene kind inderdaad een havo-diploma heeft en het ander een vmbo-diploma.'

Dat zegt natuurlijk niets over hoe kinderen hun schooltijd ervaren. Timmermans: 'Voor die havoleerling zal het misschien best heel hard werken zijn.'

Met twee collega's van de Rijksuniversiteit Groningen doet ook Timmermans momenteel grootschalig data-onderzoek naar schooladviezen. Een van de eerste bevindingen laat zien dat er binnen scholen en schoolbesturen verschillende culturen lijken te bestaan. Sommige scholen geven leerlingen structureel het voordeel van de twijfel. Andere scholen blijken jaar op jaar 'behoudend' te adviseren, zegt Timmermans. 'Dat zien we vooral in de landelijke gebieden.'

Vraag leraren, schooldirecteuren of politici of het noodzakelijk is om kansongelijkheid aan te pakken en ieder-

een zal bevestigend antwoorden. Maar mogelijk is de focus op dit thema wel groter in steden als Amsterdam en Rotterdam waar de sociaaleconomische verschillen tussen bewoners sterker zichtbaar zijn.

Dat is althans het vermoeden van socioloog Thijs Bol, die verbonden is aan de Universiteit van Amsterdam en onderzoek doet naar ongelijkheid in het onderwijs. 'In Amsterdam werd onlangs nog een webinar georganiseerd over kansrijk adviseren', zegt Bol. 'Honderden Amsterdamse docenten hebben daar naar gekeken. Ik vraag me af of dat in de Achterhoek ook gebeurd is.'

Ook het maatschappelijk debat richt zich vooral op de stad. De bejubelde documentaireserie *Klassen*, die dit jaar werd uitgezonden, werd gefilmd in Amsterdam. De serie wist de complexe problemen achter kansongelijkheid voor een groot publiek invoelbaar te maken. 'Maar sommige critici vroegen zich af waarom de serie zich weer focuste op de grote stad', zegt Bol. 'Waarom niet eens kijken in de provincie?'

Sommige scholen geven leerlingen structureel het voordeel van de twijfel

Leeft deze discussie over kansongelijkheid ook in de landelijke gebieden? Anjo Bosman, onderwijssecretaris in Berkelland, zegt van wel. 'Maar het is geen hype hier.' Dat Berkelland in de top drie van gemeenten staat waar leerlingen het vaakst een onderadvies krijgen, is voor haar voornamelijk geen reden voor grote zorg. 'Ik ben niet zo gevoelig voor lijstjes.' Bovendien: 'Ik heb er het volste vertrouwen in dat scholen in goed overleg met ouders en leerlingen een zorgvuldig advies geven.'

Volgens clusterdirecteur Co van Schaik onderschrijven zijn zeven scholen het belang van gelijke kansen. Maar tegelijkertijd, zegt hij, voelt de kansongelijkheiddiscussie ook ver weg. 'In de Achterhoek wordt ongelijkheid minder gevoeld. Mensen zitten niet zo dicht op elkaar. Je hebt geen achterstandswijken, rijk en arm woont door elkaar heen. De mensen zien wel dat er verschillen zijn, maar ervaren het niet als een probleem.'

Op Het Atelier in Diemen stond kansongelijkheid altijd al hoog op de

agenda, zegt directeur Jan Heijmans. Maar toen hij begon op de school had hij de indruk dat nog niet elke leraar kansrijk adviseren helemaal in de vingers had.

Met het inmiddels grotendeels vernieuwde lerarenteam heeft hij afgesproken dat leerlingen voortaan bij twijfel het hoogst mogelijke advies krijgen. Nu ziet de school nog dat sommige oudlerlingen na drie jaar op de middelbare school zijn opgeklommen naar een hoger onderwijsniveau. Over een poosje, hoopt Heijmans, zien ze dat niet meer. Dan zitten al hun leerlingen van het begin af aan op het niveau dat bij hen past.

Intussen wordt een verhuizing naar het nieuwe gebouw van Het Atelier steeds urgenter. De school groeit inmiddels zo hard dat de directeur alleen nog in het archief terecht kon met zijn kantoor. In het nieuwe gebouw is ruimte voor wel 700 leerlingen.

■ Met medewerking van Serena Frijters, Joris Tieleman en Xander van Uffelen